

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus AUGUST 2017

Juhtkiri

Oleme Haapsalus harjunud, et augusti alguses on Augustibluus ja seejärel tulevad Valge Daami päevad, pitsipäevad (13.08) ning tähistame taasiseseisvuspäeva.

23. juuli pühapäeva teema oli armastuskäsk. Soome ja Eesti jumalateenistuste käsiraamatus öeldakse selle päeva kohta nõnda, et Kristus tuli täitma Jumala tahet ja käske, mitte neid tühistama. Seepärast peavad ka kristlased järgima armastuskäsku paremini kui kirjatundjad ja variserid. Seda taotledes on kristlane valmis loobuma ligimese heaks isegi oma õigustest ja osutama armastust ka oma vaenlastele. See on hästi öeldud.

Augustis möödub 23 aastat minu misjonitöö algusest siin Lääne praostkonnas ja Haapsalus. Olime siis koos Seija Järvenpääga ühel ajal Lääne praostkonnas tööl. Seija oli noortetöö koordinaator ja mina kogudusetöös. See algusaeg oli väga õpetlik periood.

Kolm aastat tagasi saime kurva uudise, et meie endine misjonitöötaja oli mõrvatud Afganistanis. Seija järgis pühapäeva sõnumit ja oli valmis loobuma endast Afganistani inimeste heaks ning andis neile ka armastust. Andku püha Jumal meie märtrisurma saanud Seijale igavene rahu ja puhkamine.

Sellel kuul saame jälle tänada Taevaisa selle eest, et Tema on kinkinud Eestile taasiseseisvuse. Rahvas saab elada vabaduses. Inimene saab ise otsustada, kuidas siin maailmas elada, aga koos Kristusega on elu palju-palju kergem.

See on ka tavaliselt kooliõpilaste viimane puhkusekuu ja nad hakkavad mõtlema uue kooliaasta peale. Koguduses jälle mõtleme, mis ootab ees sügisel ning tuleval talveajal. See kuu on viimane suvekuu ja siis algab uus aeg – sügis. Sellel kuul on veel linnas tulemas palju suveüritusi, kuhu meie kõik oleme oodatud ja teretunud.

Kes veel puhkusel on – nautigu ilusat suve - siis jaksab jälle pika sügise ning talveaja rõõmsalt tööd teha. Iga inimene vajab puhkust ja rahu – ka vaikust, mida võib kasutada palves Kristusega

Kari Tynkkynen
Misjonär-õpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA AUGUSTIS

N, 3. august kl 18 Orelikontsert. Esinevad külalismuusikud Peterburist: rahvusvaheliste konkursside laureaat Aleksei Ivanov (trompet); Dina Ikhina ja Denis Makhankon (orel). Vaba sissepääs. (Toomkirik).

R, 4. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 6. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Tõde ja eksitus.

Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe. Muusika: Rudolf Tabiase järeltulijad. Külalised Keski-Pori kogudusest (Toomkirik).

R, 11. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirikus). **Kl 24 Öökonsert. Laulab neidudekoor Canzone. Juhatab Ulrika Grauberg.** Sissepääsul annetus 2 €. (Toomkirik).

L, 12. august kl 24 Öökonsert Rudolf Tobiase 1873 – 1918 vaimulikust heliloomingust.

Esinevad: Viimsi Püha Jakobi koguduse kammerkoor (kooriguht Andrus Kalvet) ja Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse koor Laudate Dominum (kooriguht Veljo Reier) ja organist Kersti Petermann. Sissepääsul annetus 2 €. Vaba annetus (Toomkirik).

P, 13. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Ustavus Jumala andide kasutamisel. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

R, 18. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 20. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Eesti taasiseseisvumise tänapüha . Teema: Soosinguajad. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe (Toomkirik). **Kl 18 Eesti Segakooride Liidu suurvormide kontsert „Loojangu muusika“.** Gabriel Fauré ja Wolfgang Amadeus Mozart. Kaastegev Üle-Eestiline noorte sümfooniaorkester. Dirigendid Tõnu Kaljuste ja Erki Pehk. Piletiga. (Toomkirik).

KORAALIMARATON HAAPSALU KIRIKUTES 20. – 21. augustil.

P, 20. august kl 8 KORAALIMARATONI AVAPALVUS – peapiiskop emer. Andres Pöder ja piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik). Peale palvust alustatakse koraalide laulmisega vastavalt lisatud kavale. Katkematu muusika kestab 36 tundi.

E, 21. august kl 20.00 KORAALIMARATONI LÕPUMISSA – peapiiskop Urmas Viilma, piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

R, 25. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

LASTELAAGER „PIMEDUSEST VALGUSESSE“ - 25 . 27. august

R, 25. august kl 18 lastelaagri „Pimedusest valgusesse“ avapalvus toomkirikus. Kl 19.30 – tutvumine keskaegse koolieluga. 20.30 – meisterdamine. 22 – küünlavalguse õhtupalvus.

L, 26. august lastelaager Pimedusest valgusesse“. Kl 9 – hommikupalvus. Kl 10 – reformatsiooniteemaline töötuba. Kl 11 – töötuba trükikunsti arengust ja reformatsiooni teeside kirjutamine. Kl 13 – räägime toomkiriku ajaloost. Kl 15 – aardejaht. Kl 19.45 – toomkino. Kl 21.15 – õhtune palverännak tõrvikutega.

P, 27. august lastelaager „Pimedusest valgusesse“. Kl 9.15 – laagri kokkuvõte. 11.30 – protsessioon Jaani kirikust toomkirikusse ja osalemine missal toomkirikus.

kl 11 jumalateenistus armulauaga. Eesti – Soome 100. Teema: Enese läbikatsumine. Laulavad Seinäjoe (Soome) ja Haapsalu koguduse koorid. Juhatavad Lea Salumäe, Lia Salumäe ja Sirje Kaasik. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

Kl 17 kirikukontsert prof. Tõnu Reimanni 70. sünniaastapäeva tähistamiseks. Esinevad solistid ja kammerorkester Jüri-Ruut Kanguri juhatusel (Toomkirik).

Reformatioon
Reformation 500
www.reformatioon500.ee

„Kui ka teaksin, et homme on maailma lõpp,
istutaksin täna veel õunapuu.“ Martin Luther
„Even if I knew that tomorrow the world would go to pieces,
I would still plant an apple tree today.“ Martin Luther

TÄHTIS INFO!

KORAALIMARATONIL 20.-21. AUGUSTIL LAULDAKSE 36 TUNDI JÄRJEST. TULGE LAULMA!

Haapsalu Jaani kirikus algab Taasiseseisvumispäeva hommikuga koraalimaraton, kus osaleb tosin praostkonda üle Eesti.

“Kiriku ukсед on kõigile ööpäev läbi avatud, tulge laulma või kuulama,” kutsus piiskop Tiit Salumäe, kelle sõnul on mõttes olnud ka Guinnessi rekordite raamatusse pääsemine. Kokku lauldakse kolme päeva ja kahe ööga läbi Kiriku Laulu- ja Palveraamatu kõik 484 laulu.

“Tegu on väga erilise sündmusega ja proovime lauldes katkematu heliga püstitada rekordi,” ütles koraalimaratoni üks eestvedajatest Lehari Kaustel. Tema oli ka see, kel tuli mõte katkematust lauluahelast. Varasemalt toimunud Koraalimaratonidel on lauldud küll järjest, kuid polnud püüdlust laulda nii, et helide vahel pausi ei tekiks. Kausteli sõnul on Koraalimaratonil sügav ja märgiline tähendus. “See sümboliseerib järjepidevust vaimuliku elu töödes ja tegemistes,” ütles Kaustel.

Tänavu on koraalimaraton seotud ka kiriku uue lauluraamatu tulemisega. “Lauluraamat on 25 aastat vana ja hetkel on uue lauluraamatu komisjon moodustunud, soovime veelkord tutvustada laule, mis praeguse raamatu sees on,” lausus Salumäe, kelle sõnul võtab uue lauluraamatu koostamine vähemalt kümme aastat aega. “Eesti laulupeod ja ühtlasi kogu laulukultuur Luterliku muusika tulem, ka iseseisvumisel oli vabakslaulmisel suur osakaal,” lisas Salumäe.

Koraalimaraton algab avapalvusega, mida veavad emer. Andres Pöder ja piiskop Tiit Salumäe. Igale praostkonnale on palvelauludeks eraldatud kolm tundi ja laulud on jaotatud teemade kaupa. “Nii näiteks alustame adventi- ja jõululauludega,” ütles piiskop Tiit Salumäe. Läbi lauldakse nii surma- kui pulmalaulud, teenimise- ja ristimiselaulud, laste- ja noortelaulud. “Osad praostkonnad on lubanud tulla erinevate soolopillidega,” avaldas Salumäe. Jaani kirikust liigutakse lauldes edasi Haapsalu Toomkirikusse pühapäeva õhtul.

Koraalimaraton lõpeb esmaspäeva õhtul kell 20 lõpumissaga peapiiskop Urmas Viilma, piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe vedamisel. Maraton toimub Eestis tänavu kolmandat korda. Esimene koraalimaraton peeti Viljandis 2002 aastal, teine Haapsalus 2011 aastal.

Enriika Vunk

Lääne Elu

KORAALIMARATON 20.-21. AUGUSTIL 2017

P, 20. august

Kell 8 KORAALIMARATONI AVAPALVUS – peapiiskop emer. Andres Pöder ja piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

Kell 8 – 11 - KLPR 1 – 38 -Adventi- ja jõululaulud. - Lääne praostkond (Lia Salumäe).

Kell 11 – 14 - KLPR 39 – 81 – Aastavahetuse laulud. Kolmekuninga-, küünla- ja palvepäeva laulud. Kristuse kannatamise- ja paastuaja laulud. - Hiumaa (Saarte praostkond) (Kristiina Harjak).

Kell 14 – 17 - KLPR 82 - 120 – Maarjapäeva ja palmipuudepäha laulud. Suure Neljapäeva, Suure Reede, Vaikse Laupäeva ning Kristuse ülestõusmise laulud – Ida Harju praostkond (Kose pasunakoor Kahro Kiviloo juhatusel).

Kell 17 – 20 - KLPR 121-163 – Kristuse taevaminemis- ja nelipüha laulud. Kolmainupüha, jaanipäeva, surnuaiapäha, mihklipäeva, lõikustänu- ja usupuhastuspüha laulud. Tartu praostkond (Anna Humal).

Kell 20 - protsessioon Jaani kirikust toomkirikusse. Laulmine jätkub läbi öö toomkirikus.

Kell 20 – 23 - KLPR 164 – 198 – Pühakute- ja hingedepäeva laulud. Igaviku püha ja kirikuaasta lõpu laulud. Jumala Sõna ja pühakoja laulud. Viljandi praostkond (Tuuliki Jürjo, Ülle Noormägi ja Merike Saaremets.)

Kell 23 - 02 – KLPR 199 – 238 – Jumalateenistuse, püha ristimise ja pihi laulud. Püha armulaua, konfirmatsiooni ja laulatuse laulud. Valga praostkond (Miina-Liisa Kuusemaa).

Kell 02 – 05 – KLPR 239 – 285 – Vaimuliku ameti, ordinatsiooni ja introduksiooni laulud. Misjoni, kiriku ja elumaja pühitsemise ning matuse laulud. Jumala arm Kristuses ja usk Jeesusesse. Eeslauljad: Eerik Jöks. Lia ja Lea Salumäe.

Kell 05 – 08 – KLPR 286 – 326 – Tunnistamine ja teenimine, tänu ja ülistus, kristlik armastus ja rõõm, usuvõitlus ja palve. - Võru praostkond.

Kell 08 – 11 - KLPR 327 – 367 - Usuvõitlus ja palve, kannatused ja lohutus, Jumala kaitse ja juhtimine ning Kristlik lootus. - Viru praostkond.

Kell 11 – 14 – KLPR 368 – 415 – Surm ja igavene elu, Looja ülistus, loodus ja aastaajad ning hommiku ja õhtu laulud. Tallinna praostkond (Imbi Laas ja Nõmme kogudus).

Kell 14 – 17 – KLPR 416 – 459 – Kodu ja perekond, igapäevane leib, lapsed ja noored, igapäevane töö, haigus ja tervis, vanadus ning Isamaa ja valitsus. Pärnu praostkond (Vigala ja Audru kogudus).

Kell 17 – 20 – KLPR 460 – 484 – Ühiskond ja õiglus, Reisil ja võõrsil ning liturgilised koorilaulud. Lääne-Harju praostkond (Pille Metsson).

Kell 20 - KORAALIMARATONI LÕPUMISSA – peapiiskop Urmas Viilma, piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

LASTELAAGER „Pimedusest valgusesse“

Kutsume kõiki lapsi ja noori vanuses 3-15 aastat, meie koguduse kirikuõõle. Kirikuõõ „Pimedusest valgusesse“ toimub 25.-27. augustil Jaani kirikus ja toomkirikus.

Üritus algab reedel, 25. augustil kell 17.30 ja lõpeb pühapäeval, 27. augustil. Läheme üheskoos protsessiooniga toomkirikusse (oriendruvalt 12.00).

Tutvume keskaegse koolieluga, saame teada, kas siis oli kergem koolis või hoopis palju raskem. Meisterdame küünlaid, tutvume toomkiriku ajaloo ja akustikaga, ronime kirikuvõlvidele, kuulame toomkirikuga seotud legende. Mängime linnusehoovis, otsime aardeid, vaatame filmi toomkinos ja osaleme palverännakul tõrvikute valgel. Räägime ka reformatsioonist ja trükitehnika arengust: hanesulest nutiseadmeni. Sööme toite, mida pakuti ka keskajal.

Ootame põnevale kirikuõõle!!!

Osalustasu on 10 €. Alates sama pere kolmandast lapsest on kirikuõõ tasuta. Saatva täiskasvanu osalustasu on samuti 10 €.

Registreerida saab kuni rukkimaarjapäevani (15. august) koguduse kantsleis, telefon 4737166, 4737167, e-post: haapsalu@eelk.ee

Korralduskomisjoni nimel
Sirje Jätsa

TEELISED JAANI KIRIKUS.

Juba viiendat aastat järjest saavad suvel nädalalõppudel teelised Jaani kirikut külastada. Täna usalduse eest, et minulgi on õnn osaleda selles ürituses ja kiriku külalisi vastu võtta ning nendega võimaluse korral suhelda. Külastajad on erinevad, kes on endasse tõmbunud ja jalutab vaikselt kiriku läbi, kes istub väheke ja mõtiskleb omaette, kes siseneb kirikusse juba lai naeratus näol ja on väga avatud igasugusele vestlusele.

Juuli algusest on Jaani kirikus väga huvitav rändnäitus – Reformatsioon 500.

2017.a.möödub 500 aastat Reformatsioonis algusest ja näitus tutvustab Reformatsiooni tekkelugu, levikut ja luterliku kiriku rolli meie maa kultuuri- ja haridusloos ning rahva igapäevaelus. Teeliste huvi rändnäituse vastu on erinev, mõned uudistavad põhjalikumalt, teised ei pööra rändnäitusele erilist tähelepanugi. Eks siis püüangi võimalusel natukene külalise tähelepanu suunata ja koos temaga stendidel väljapanduga tutvuda.

Kindlasti on see veedetud päev Jaani kirikus huvitav ja hariv. Kui ei juhtu olema kirikus külastajaid, siis uskuge, juba see üksi ja omaette olemine sellises vanas ja ilusas pühakojas on väga kosutav ja rahustav, ümberringi ju ikkagi head inglid.

Üks vabatahtlikest
Lehte Palts

HAAPSALU XXIV VANAMUUSIKAFESTIVAL.

Haapsalu Vanamuusikafestivali hinnatakse omas žanris üheks kaalukamaks Eestis ning see on köitnud paljude nimekate muusikute tähelepanu kogu Euroopas. Festivali projektid toovad kokku Eesti muusikute koorekihi ja hulga külalisi - nende koostöös tahetakse elustada paljude sajandite muusikat ja pakkuda publikule unustamatuid elamusi. 13. sajandist pärit Haapsalu toomkirik on selleks võrratu paik.

Festivali avakontserdil esitati Bachi 4 teost, mida võiks nimetada ka luterlikeks missadeks. Esitajateks parimatest eesti noortest lauljatest koosnev Haapsalu Festivalikoor ja Tallinna Barokkorkester.

Poolakate ansambel Polona tutvustas Poola kuningatele loodud muusikat. Kontsert oli meeleolukas – laulu ja pillimängu vaheldus tekitas rõõmsa tunde.

La Grande Chapelle missiooniks on anda uus elu varase muusika, eriti Hispaania kuldajastu meistriteostele. Nad esitasid Tomas Luis de Victoria helget ja kaunist matuseteenistuse muusikat, mis oli kogu renessansiajastu kooripolüfoonia viimane suurteos. See muusika oleks justkui loodud meie toomkirikus laulmiseks.

Festivali üks peakülaline, ansambel Supersonus, vapustas kõlaeksperimentidega: nyckelharpa ja ülemhelilaul, kannel ja parmupillid, see kõik ongi ju taasavastatud barokk! Eriliselt ilus oli eestlase Anna-Maria Elleri uskumatult kaunis kandlemäng.

Öökontserdid Jaani kirikus olid samuti menukad. Esimesel neist mängis meile eelmisest aastast tuttav ansambel Floridante. Kavas oli Itaalia muusika.

Teisel õhtul kuulsime Böhm-Buxtehude-Bachi klavessiinimuusikat eesti tuntuima klavessiinimängija Imbi Tarumi esituses.

Festivali lõppkontserdil kõlasid mitmekoorilised motetid ja vaimulikud kontserdid. Nautisin noorte lauljate kõlavaid häáli ja polüfoonia meisterlikkust.

Lõpetaksin Tiit Salumäe kirjutisega festivali teatmikus, kus ta kasutas Lutheri sõnu muusikast ja muusika mõjust: „Pärast halbu ja kurbi mõtteid on tarvis ühte head ja sõbralikku vestlust ... Ma armastan muusikat, kuna see pole inimlik, vaid jumalik and. Muusikat tehes kaob viha, himud, ülbus.“

Maailmatasemel muusika tuleb meile koju kätte – tänu Toomas Siitanile selle suure töö eest!
Järgmisel aastal jälle!

Sirje Kaasik
Kirikumuusik

MEENUTADES LAULU- JA TANTSUPIDU.

30. juulist 2. juulini toimus Tallinnas XII noorte laulu- ja tantsupidu “Mina jään”, kus osalesid ka noored meie kogudusest.

Marie ja Marlene tantsisid 7.-9. kl. segarühmades ning Rebeka ja Mark Marcel 5.-6. kl. segarühmades. Marie osales juba kolmandat korda tantsupeol ja teist korda elus laulupeol. “Tantsupidu läheb minu jaoks iga korraga lähedamaks ja seal osalemine on mulle järjest tähtsam,” väidab ta. Midagi kõige erilisemat välja toomata arvab ta, et ilusaid mälestusi on väga palju ja see kõik kokku on üks väga võimas tunne. Mariele meeldisid väga tänavused liigitantsud. Marlene lemmikud olid liigitants “Kadrid-Mardid” ja ühistants “Kullakera kandjad”. “Oli tore tunne, kui ühistantsu ajal kõik koos väljakul olid,” meenutas Marlene.

Laulupeol avaldas Mariele muljet, kui paljud noored ostsid Eesti lippe ja lehvitasid nendega laulukaare all. Talle meeldisid laulude vahetekstid ja nii mõnegi lapse ütluses tundis ta ka ennast ära. Lemmiklauludeks olid Mariel “Koit” ja “Mu isamaa on minu arm”.

Rebeka osales tantsupeol teist korda. Tema jaoks oli see väga äge kogemus: “Uhke tunne oli tantsida suurel platsil nii suure rahva ees, kelle hulgas oli ka Eesti president.” Tantsudest meeldisid Rebekale kõige rohkem “Talitrallirein” ja ühistantsud “Oige ja vasemba” ning “Kullakera kandjad”. Kahjuks ei olnud tantsijatel alati ilmaga õnne, aga ilm ei tohigi Rebeka arvates tantsutuju rikkuda.

Mark Marcel leidis, et vihma käes oli just lahe tantsida. Tema lemmiktants oli “Näljamihkel”. Majutuskoolis pakuti noorte arvates häid toite, kuid Marcel nentis, et kahjuks korraldajad ei pidanud lubadust, et trenniväljakul saavad lapsed valida nelja supi vahel.

Vabaduse väljakul toimunud tantsupeol noored kahjuks osaleda ei saanud. Rebeka meelest oli see äge, et “osad inimesed otsustasid sellise asja korraldada, ning läksid ja tegidki ära”.

Markus pääses laulupeole Haapsalu poistekoori koosseisus. “Läksin laulupeole hea meelega,” kinnitas Markus, kuid lisas, et proovid olid siiski üsna pikad ja väsitavad. “Pausid olid lähedad, sest siis sai muid asju teha, näiteks kinos käia ja jalgpalli mängida,” väitis Markus. Laulukaare all laulda oli tema jaoks tavaline, aga kokkutulnud rahvahulk avaldas siiski muljet. Äraõpitud repertuaarist meeldis Markusele kõige rohkem “Õunalaul”.

Ühe tantsulaste saatjana oli Tallinnas ka Angeliina Schwindt, kellel jätkus Malle Õiglase tantsijate jaoks ainult kiidusõnu. “Meie lapsed olid väga sõnakuulelikud, tublid ja mõistlikud,” kiitis ta ja imestas, kui palju lastel energiat jätkus. Olles kõndinud hommikul pika vahemaa majutuskohast trenniväljakule, teinud päev läbi trenni ja tagasi kooli vantsinud, jaksasid nad veel õhtul koolihoovis

jalgpalli mängida. Angeliinale tundus, et noored tantsisid hea meelega ja neil ei olnud väljakul raske, sest tantsud olid hästi selgeks õpitud.

“Olin juba eelmisest korrast unustanud, kui vägev see kõik on,” nentis Angeliina ja tunnistas, et tantsupeo etendust vaadates pugenes mõni tants väga hinge. Tantsupidu oli tema meelest seekord väga kena tervik, aastaegade kontseptsioon oli tore ja läks hästi teemasse.

Kahju oli sellest, et laupäeval üks etendus ära jäeti. Eriti kurvastasid need lapsed, kelle vanemad just sellele etendusele piletid olid muretsenud.

Angeliinale jagus saatjana mitmesuguseid ülesandeid ja öödkki jäid üsna lühikeseks. Lisaks laste järele vaatamisele tuli esinemisriideid pesta-kuivatada-triikida, märki jalanõusid kuivatada, trenniväljakul suppi jagada, ühe poisiga traumapunktis käia, kõharohtu ja vihmakeepe osta ning isegi ühe haigestunud tantsupoisi tühja koha täitmiseks proovis kaasa tantsida.

“Pärast pidu oli minu sees suur väsimus,” nentis Angeliina ja lisas, et selle magas ta kodus paari ööga jälle välja. “Väsimus ununeb, aga meelde jäävad positiivsed emotsioonid. See kõik ühendab ja liidab. Rongkäik on ka alati tore kogemus ja pärast tantsupidu i-le täpiks.”

Maria Strauss

KOGUDUSE NOORTEGA KRISTLIKUL NOORTEFESTIVALIL PILISTVERES.

Ühel kaunil juunikuu neljapäeval panime koguduse rohelisele pisibussile hääled sisse ja purjetasime Pilistverre, et osa saada kristlikust noortefestivalist Jäpe. Korraldajate sõnul pole JäPe ehk Järgmine Peatus mingi tavaline noortefestival. Tegemist on kristliku noortefestivaliga, mis on välja kasvanud luterliku kiriku suvistest kirikunoortepäevadest. See on oikumeeniline festival, mis ühendab kristlikke noori üle Eesti. Korraldajad soovivad anda noortele ühendavat, teenivat ja armastavat kogemust usust Jeesusesse Kristusesse. Ja just seda me nelja noore ning kahe noort juhiga otsima läksime, endale seda ehk täpsemalt teadvustamata. Siiski võime etteruttavalt öelda, et kogesime just nimelt seda - vaheldusrikas programm ja võimalus usuasjadest omavanustega rääkida pakkus midagi olulist ja elulist kõigile.

Programm sisaldas rohkelt ülistust, palvet ja Jumala sõna lugemist, samuti väga noortepäraselt ettevalmistatud sõnumeid, tunnistusi, töötubasid, mängu, sportimist ning jagamist väikegruppides.

Laagris kõlas palju nii kõrva kui hinge paitavat vaimulikku muusikat - nii teenistustel (Emmause missa, Taiže palvus, pühapäevahommikune Pilistvere koguduse teenistus) kui kontsertidel (Redel Ruudus, Papibänd, Reinaru Vennad). Heategevusliku Vembu-Tembu turuga koguti raha keskusele Autistika, kogutud summa osutus sel aastal lausa rekordiliseks! Osad meie koguduse noored õpetasid soovijatele ukulelet ja esitasid lugusid, teised punusid soovijatele patse ning aitasid müüa ehteid.

Kahe ukulelepalaga astuti üles ka vabal laval, ning üks lugu esitati festivali raadio otse-eetris.

Väikegrupid olid jaotatud vanuse järgi ja nii oli ka noorteuhtidel ja vaimulikel võimalus tuttavamaks saada, usu ja elu üle arutleda ning osaduses olla. Kõik väikerühmad said mõõtu võtta nii tempokas mälumängus (Kahoot) kui pöörastel JäPe Olümpiamängudel.

Pilistvere on tõeliselt maaliline paik, kus suvist laagrit pidada. Väga ilusa ilmaga oli meid samuti õnnistatud, saime telklaagris kenasti hakkama.

Noored ise arvasid, et laager oli väga meeldejääv, andis palju vaimulikult, aitas näha teiste kogemusi Jumala armastusega ja usuga üldisemalt. Meeldis laagri harmoonia, võimalus arutleda Jumalat puudutava üle ning õppida ennast paremini tundma. Samuti said noored palju uusi sõpru, õppisid üksteist paremini tundma ning said rääkida teiste omavanuste kristlike noortega. Hea oli näha, et on ka teisi noori, kes kirikus käivad ja Jumalasse usuvad. Väga meeldis programm ning eriti "houseband" ehk laagri ülistusgrupp. Laulud olid meeldejäävad ja kaasahaaravad.

Osalejad on tänulikud, rõõmsad ja ootavad juba järgmise aasta festivali!

Mari Kuli

Noortejuht

VABADUSVÕITLEJATE LIIDU PÄEV HAAPSALUS.

8. juulil toimus Haapsalus Eesti vabadusvõitlejate Liidu 24. kokkutulek ja 25. tegevusaasta pidulik tähistamine. Läänemaal toimus üleriigiline iga-aastane vabadusvõitlejate kokkutulek juba teist korda. Kokku tuli ligi kolmsada sõja-aastatel Eesti vabaduse eest võidelnud meest ja naist ning okupatsiooniajal vastpanu osutanud metsavenda ning nõukogude võimu poolt represseeritud ühendavate organisatsioonide esindajat Eestist. Kokkutulekul osalesid pea kõigi maakondade esindused ning esindatud olid Soome, USA, Läti ja Leedu koostööpartnerid. Lisaks nendele osalesid kokkutulekul Eesti Kaitseväe ja Kaitsealiidu taastajad, Eesti Memento Liidu liikmed ning EVL liikmesorganisatsioonide noorliikmed ja Läänemaa inimesed. Eelmine EVL kokkutulek Haapsalus toimus 10. juulil 1999. aastal.

Eesti Vabadusvõitlejate liidul on moodustamise algusest tava, et kokkutulekud toimuvad erinevates maakondades ning kokkutuleku peakorraldajaks on selle maakonna vabadusvõitlejate ühendus. Eesti Vabadusvõitlejate Liit asutati 1992. aastal Tartus ning samal aastal toimus ka esimene kokkutulek. Eelmisel aastal saadi kokku Elvas, kokkutuleku korraldas siis Klubi „Wiking-Narva“. 2015.a. kokkutulekut ei toimunud, EVL organisatsioonid külastasid Võidupüha paraadil Kärddlas ja 2014.a. toimus kokkutulek Põltsamaal.

Eesti Vabadusvõitlejate Liidu juhatuse otsusega (sept.2016) määrati 2017.a. kokkutuleku korraldajaks Läänemaa Vabadusvõitlejate Ühendus (LVÜ). LVÜ juhatuse otsusel moodustati tänavuse vabadusvõitlejate kokkutuleku läbiviimiseks kuueliikmeline korraldustoimkond sai temale pandud kohustustega kenasti hakkama. Ürituse korraldamisele aitasid kaasa Kaitsealiidu Lääne malev, Naiskodukaitse Lääne ringkond, Haapsalu Püha Johannese kogudus, Haapsalu Piiskopilinnus, Haapsalu Politseijaoskond ja Haapsalu linnavalitsus.

Kokkutulek algas Haapsalu Lossiplatsil osavõtjate registreerimise ja mälestuspärgade üleandmisega. Korraldustoimkond võttis enda kanda mälestuspärgade tellimise ning Lossiplatsile toimetamise ja EVL ühendustele üleandmise.

Pidulik algus oli kell 12. Ühenduste ja külaliste liputoimkond oli rivistatud Vabadussõja mälestussamba juurde. Mängis Kaitseväe orkester Simmu Vasara juhatusel. Ürituse avakõne pidas Kaitsealiidu nimel Lääne maleva pealik kolonelleitnant Rasmus Lippur ja toimus mälestuspärgade asetamine Läänlaste Vabadussõja mälestussamba jalamile. Seejärel algas jalutuskäik Haapsalu Lossiplatsilt Haapsalu Toomkirikusse kus toimus mälestus-tänujumalateenistus, teenis piiskop Tiit Salumäe. Teenistus algas lippude sissetoomisega, Kaitseväe orkestri esituses kõlas „Eesti Lipp“. Haapsalu Toomkirik oli pilgeni rahvast täis ning Eesti Vabariigi hümn kõlas Kaitseväe orkestri, lastekooride ja aastapäevast osavõtjate poolt eriliselt võimsalt.

Piiskop Tiit Salumäe ütles: „Tervitan teid, auväärt Eesti Vabadusvõitlejate Liidu liikmed ja külalised siin ajaloolises Haapsalu toomkirikus. Küsisin eile Heiki Magnuselt, milline on päeva tänase kokkutuleku iseloom, kas see on mälestuspäev või rõõmupäev? Heiki vastas, et nii ühte kui teist. Minevikku me ei saa muuta. Peame minevikku mäletama selleks, et minevikust õppida, et ausalt ja võitlusvalmilt edasi minna.

Täna möödub 76 aastat massimõrvast Tartu vanglas. 8. ja 9. juulil 1941pani KGB toime koletusliku inimsusevastase kuriteo, hukati 193 süütu inimest. Mõrvatute hauad on nüüd Raadi kalmistul. ---

Te olete oma organisatsiooni eesmärgi sõnastanud: Vabadussõja ja Sinimägede vaimu säilitamine ja edasikandmine rahva mälus ning noorsoos kaitsetahte ja isamaa armastuse kasvatamine. Soovin, et te aitaksite hoida meie ajalugu, sest see on meie enda lugu.

Teile, auväärt vabadusvõitlejad, ei ole vaja meelde tuletada seda, mis on ohuks ühiskonnas - ärgem elagem ohtlikus ükskõiksuse – ükski rahvas ega inimene ei saa olla kindel, et temaga ei saa kunagi juhtuda midagi sarnast, mis tabas meie rahvast XX sajandi 40ndatest aastatest alates järgneva poole sajandi jooksul. Vaadake, mis maailmas täna toimub, mõelge kuritegelikele režiimidele, mõelge kristlaste tagakiusamisele mitmes riigis - usulistele konfliktidele ja terrorismile. Massirepressioonid meie rahva vastu oli ateistliku totalitaarse režiimi püüe hävitada rahvuslus, eneseväarikus, kirik ja teha kahju kõikidele ausatele inimestele. Pean väga oluliseks, et meie kõik ja ka kasvav põlvkond mäletaks meie rahva ajalugu. Selleks saavad vanemad jutustada oma lastele ja lastelastele, milline on meie rahva tee. Iga rahva ajaloos on rõõmsaid ja kurbi päevi. Mõlemat tuleb meenutada. Tuletame meelde eesti rahva kangelaslikkust aga ka ülekohut, mida meie rahvas on pidanud kannatama.

Head sõbrad, vabadus ei ole seisund, vabadus on protsess. Täna mõtleme Eestile. Palume ärkamist, hingelist vabadust ja suureks saamist vaimult. Eesti ei ole valmis, ehitagem igaüks Eestit oma jõu ja mõistuse kohaselt.

Õnnitlen teid Eesti Vabadusvõitlejate Liidu pere teie 25. sünnipäeva puhul ja soovin õitsengut meie isamaale ja rahvale. Hoiat Jumal Eestit.“

Mälestusteenistusel süütasid Eesti eest elanud ja elu andnud inimeste mälestuseks seitse mälestusküünalt Tiit Salumäe, Herbert Kaasikmäe, Enn Põlluaas, Rasmus Lippur, Merle Mäesalu, Tarmo Kruusimäe ja Tiit Põder. Kontsertosas laulsid laulustuudio DoReMi ja Ridala Põhikooli laululapsed, juhendas Anne Pääsuke ning mängis Kaitseväe orkester.

Peale teenistust pakkus sõdurilõuna Naiskodukaitse Lääne ringkond. Kokkutulekul Haapsalu lossihoovis kõnelesid Eesti Vabadusvõitlejate Liidu juhatuse esimees Tiit Põder, Lääne maavalitsuse esindaja Merle Mäesalu ja Riigikogu liikmed Tarmo Kruusimäe ja Henn Põlluaas. EVL tunnustas teenetmärkidega mitmeid koostööpartnereid ning andis tänukirjad kokkutuleku korraldamisel abistanud organisatsioonidele ja kollektiividele. Eesti Memento Liidu juhatuse liikmed tänasid võimaluse eest osaleda EVL aastapäeval ning tänasid ja tunnustasid mitmeid EVL liikmeid Eesti Memento Liidu teenetemärgiga.

Kontserdil esinesid Kaitseväe orkester ning Läänemaa isetegevuslased Ridalast, rahvatantsurühmad Hilja Tamme juhendamisel. EVL tagas tasuta linnuse muuseumi külastuse.

Kokkutulek lõppes lipu langetamisega kell 17.

Korraldustoimkonna liige Heiki Magnus

Eesti Vabadusvõitlejate Liit, Läänemaa Vabadusvõitlejate Ühenduse juhatuse liige

SAAME TUTTAVAKS – KOGUDUSE NÕUKOGU UUS LIIGE EVA CRAMER.

Viljandis sündinud, aga kaks kolmandikku oma elust Haapsalus elanud Eva Cramer (30) on Haapsalu koguduses üsna noor liige. Ta sai leeriõnnistuse 2015 värskest piiskopiks pühitsetud Tiit Salumäelt.

„Olen sündinud kristlikus peres,” tutvustas Eva end. „Nii mina kui ka minu kolm vanemat venda on ristitud. Minule on kirik olnud loomulik keskkond. Olen kirikuga kokku puutunud väga väikesest lapsest peale, sest minu ema laulis kirikukooris.”

Eva oli 9ne, kui pere kolis Läänemaale. Tema kodu on Pullapääl, paigas, kus 1990. aastate alguses tegutses (kuri)kuulus Jäägrikompanii.

Gümnaasiumi lõpetamise järel on ta ennast koolitanud kehakultuuri alal ja nüüdseks on ta olnud kaheksa aastat Haapsalu veekeskuses ujumistreener. Ka tema ema on ujumistreener, aga tema õpetab vanemaid lapsi. Eva juurde tulevad nooremad, 5. eluaastast alates. Ta õpetab ujuma ka Läänemaa algkoolilapsi, kes saavad kohustuslikus korras ujumise algõpet.

Eva näeb, et lapsed, kes on juba enne kooli ujumist õppinud, on peajagu üle neist, kes 2. klassis kohustuslikku ujumistundi tulevad. Algkoolilastest, kes ei ole varem trennis käinud, on osa väga arakesed, leiab Eva. Näha on, et vanemad on neid väga hoidnud ja igasugu ohtude eest hoiatanud-hirmutanud. Sellistel lastel on veega sõbraks saamine raske.

Eva on ujumises mitmekordne Läänemaa meister, ent nüüd, mil tal on 4aastane tütar, ei jagu enam aega hobidega tegelda. Ka suur maja ja suur krunt nõuavad hoolt. Seepärast loobus ta ka abipolitseiniku tööst, mida oli kümme aastat teinud.

Abipolitseinikuna tegutses ta koos piirivalvuritega, st peamiselt merel. Eva tunnistas, et omajagu mõjutas teda ka kahe piirivalvuriga juhtunud paadiõnnetus.

„Kui midagi juhtub, kes mu last kasvatab,” mõtles ta. Seda, mis nende kahe mehega merel juhtus, ei suuda Eva mõista. „Täielik müstika.”

Eva tunnistas, et kirikusse jumalateenistusele ta väga tihti ei jõua. Kui aga on aega, meeldib talle käia kirikukontsertidel. „Et olen koguduse nõukogu liikmena alles algaja, siis ma pole suutnud midagi erilist korda saata, aga loodan, et leian võimaluse, kuidas olla kogudusele kasulik,” ütles Eva. Et ta trennib just väikesi lapsi, arvas ta, et võiks olla ka koguduses lastetöötegitaja Sirje Jätsa abiline.

Lehte Ilves

NATUKE NALJA.

„Kuidas sulle jumalateenistus meeldis,“ küsib ema Siirilt, kui nad pühapäeval kirikust koju lähevad.

„Muusika oli täitsa ilus,“ vastab tütar, „aga reklaamitekstid olid liiga pikad!“

SÜNNIPÄEVAD AUGUSTIS.

1. august	Anne Julge	
2. august	Liisa Rootare	
	Eva-Maria Kollom	
3. august	Eike Parts	35
4. august	Tarmo Engman	
	Anne Kalberg-Sägi	
	Kaarel Kõuts	
5. august	Eha Toomsar	78
	Sirje Jätsa	60
6. august	Helen Heli	
8. august	Lilia Sepp	81
	Tiiu Mihelson	65
9. august	Alma Päär	90
	Kauri Kliss	
10. august	Valmer Siil	
	Margi Martin	
	Tiina Juurik	
	Rael Ojasoo	
11. august	Katarina Reiljan	
12. august	Vaike-Lisette Soostar	84
14. august	Matti Talbonen	
	Laivi Koit	35
	Felicia Mirell Jair	
15. august	Adele Tee	87
	Priidik Mentaal	74
	Priit Põhjakas	
	Mari Lehtonen	
16. august	Sirje Lämmergas	
	Ene Talbonen	
	Mati Ojasild	
	Hendrik Lõhmus	
17. august	Leida-Elisabet Nigor	94
19. august	Mihkel Kõre	
21. august	Aita Kaur	74
22. august	Moona Ojasoo	
23. august	Virve Liidemann	76
24. august	Kasso Kaasik	
	Lea Salumäe	
	Katharina Ufholz	35
25. august	Oliver Tammsalu	35
	Kairi Kliss	
26. august	Loviise Vare	
	Deliise Vare	

27. august	Oliivia Sepp Sarah-Sofia Brock	
28. august	Lilija Kuusemäe Marie Uibo Andres Huul Marianne Hein-Nordström Maarja Reinaste Marie Keldrima	70 94
29. august	Laura-Liisa Leit	
31. august	Leini Vahtras Markus Jätsa Rebecca Rankla	

Palju õnne
sünnipäevaks!

Pilt: allvectors.com, kujundus: www.vara.ee

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Kiida, mu hing, Issandat, ja kõik, mis mu sees on, tema püha nime!
Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki tema heategu! Psalm 103:1-2

Me kiidame Jumalat selle eest, missugune Tema on ja mida Tema teeb. Me kiidame Jumalat selle eest, et Tema on püha. Jumalas ei ole ainsat kübetki kurjust. Tema on valgus ja Temas ei ole mingit pimedust, ütleb Püha Johannes. Jumala valgus on puhas ja kirkas, määrdumata, rikkumata, see on ülev ja austusväärne, see on imeline ja sõnulseletamatu. Jumal on kõige pühaduse allikas, mida me võime siin ilmas kohata. Selle eest väärrib Ta meie tänu, kiitust ja imetlust. Kuigi Jumalal on püha viha, millega Ta vihkab ka kõige väiksemat pattu, siiski on Tema ka püha armastus, kes armastab iga patust, vaatamata tema langemisele. Jumal on püha, hea ja armastus. Samuti on Jumal kõikvõimas, Kõigekõrgem, Kõigevägevam, mitte kedagi pole terves Universumis, kes võiks astuda Tema vastu. Sellepärast ongi selge, miks võidab nii väetina tunduv ja alandlik headus tigea, agressiivse ning vägivaldse kurjuse. Sest Jumal on hea ja headuse ja armastuse taga on Tema jumalik jõud. Headus iseenesest ei suudaks võita kurjust, aga et Jumal on hea ja Tema oma piiritu vägevusega seisab headuse taga, ei suuda kurjus kunagi lõplikult võita headust ja armastust.

Kindlasti on Jumal väärt kiitust selle eest, et Ta meid meie igapäevaelus aitab, et Ta on meie kõrval, et Ta juhib meid, et Ta õpetab meid ja vajadusel lohutab ja trööstib. Ent üle kõige selle väärrib Jumal kiitust, austust ja tänu selle eest, et Tema annab andeks kõik meie ülekohtu. Ilma selleta poleks meie eludel mingit väljavaadet. Meil poleks mingit rahu ega lootust. Kogu elu oleks üksainus hirmutav igavese hukatuse ootamine. Seega väärrib Jumal meie kiitust oma suurima teo eest peale maailma loomise: Selle eest, et Ta saatis oma Poja Jeesuse Kristuse meie eest ristil surema. Ainult Jeesuse ristisurma alusel saab Jumal meie patud meile andeks anda. Kui Jumal ei oleks meile iial teinud

ainsatki muud heategu, kui oma Poja saatmine ja meie päästmine, siis juba selle eest väärriks Jumal igavest kiitust, tänu ja ülistust.

Kiitkem Jumalat selle eest, kes Tema on ja mida Ta teeb ja on teinud!

**Püha Isa, armastuse Jumal!
Me imetleme Sinu pühadust
ja Sinu halastuse ja armu lõpmatust.
Me täname Sind Sinu kõikevõitva
armastuse eest.
Täida meie südamed tänuga kõige eest,
mis Sa teed ja oled teinud.
Kuri ei võida iialgi Sinu headust.
Selle eest tänu, ülistus, kirkus ja kummardus
Sulle, püha Isa, Sinu armsa Poja
Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi.**

Karin Teder

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud augustis kolmapäeval ja reedel kl 10 - 13. Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse leppida kokku (tel. 52 80635).

Telefon 473 7166, 473 7167.
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Facebook <https://www.facebook.com/Haapsalukirik/>
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).
Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirik on avatud R ja L 10-14 ja P 13-15.30. Ootame vabatahtlikke kirikuvalvesse.

Toomkirik ja muuseum Kontakt: Marika Peberg, tel 5184664, 4725346. Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com; 53477 633.
Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.ee; 53039 835.
Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de
Tiia Laar E-post: tia.laar@gmail.com
Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse